

Complexnummer: 527577

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Hervormde kerk c.a.

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

23756, 526238, 527578, 527579,
527580

Woonplaats

Oudwoude

Gemeente

Noardeast-Fryslân

Provincie

Friesland

Hoofdadres van hoofdobject

Foarwei 46, 9294 KE Oudwoude

Complexomschrijving

Omschrijving complex.

Kerkelijk complex bestaande uit PASTORIE (1806, Ambachtelijke bouwtrant; 1906, verstrakte Jugendstil), landschappelijke TUIN (eerste helft 19de eeuw; mogelijk naar ontwerp van L.P. Roodbaard), OMGRACHTING, ijzeren HEKWERK op erfscheiding (19de-eeuw) en VERENIGINGSGEBOUW in eclectische trant (omstreeks 1900; in bijpassende stijl verlengd na 1944). Een met beuken beplante TOEGANGSLAAN leidt vanaf de Foarwei naar het ver naar achteren gelegen complex, waarvan ook de reeds beschermde hervormde kerk (15de eeuw en later; zie omschrijving behorende bij monumentnummer 23756) deel uitmaakt. Bijzonder is de driedelige samenstelling van het complex die zou kunnen verwijzen naar de Drie-eenheid. Deze zou tot uitdrukking komen in de christelijke symboliek zoals die voorkomt in het middenrisaliet van de pastorie: de Cirkel in het entreekozijn zou kunnen staan voor de Schepper, de Phoenix voor de Verrijzenis en het driedelige kozijn op de verdieping voor de Drie-eenheid.

Waardering

Kerkelijk complex bestaande uit PASTORIE, TUIN, OMGRACHTING, HEKWERK EN VERENIGINGSGEBOUW, is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- wegens de ouderdom van de verschillende complexonderdelen;

- wegens de architectonische vormgeving van de gebouwen (Ambachtelijke bouwtrant en verstrakte Jugendstil);
- wegens de (vermoedelijke) toepassing van Christelijke symboliek;
- wegens de kenmerkende typologie en de herkenbare (vroegere) functie van de gebouwen;
- wegens de aanwezigheid van een tuin in landschapsstijl (mogelijk naar ontwerp van L.P. Roodbaard);
- wegens de aanwezigheid van een omgrachting;
- wegens de bijzondere teruggerooide ligging;
- wegens de aanwezigheid van een met monumentale beuken beplante toegangslaan;
- wegens de visuele relatie van de complexonderdelen met de reeds beschermde hervormde kerk;
- wegens de ligging in een gebied met hoogwaardige landschappelijke en architectonische kwaliteiten.

Monumentnummer*: 23756

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 september 1968
Kadaster deel/nr: 3251/98

Complexnummer

527577

Complexnaam

Hervormde kerk c.a.

Woonplaats*

Oudwoude

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Foarwei

Nr*

46

Toev.*

Postcode*

9294 KE

Woonplaats*

Oudwoude

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

WESTERGEEST

Sectie*

B

Kad. object*

1869

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Ned. Herv. Kerk. 15e eeuws kerkje; op het dak klein klokketorentje. Inwendig een familiebank en zes rouwborden benevens twee geschilderde wapenborden. Orgel van L. van Dam en Zonen. gemaakt in 1856.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 526238

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 23 juni 2003
Kadaster deel/nr: 10914/56

Complexnummer

527577

Complexnaam

Hervormde kerk c.a.

Woonplaats*

Oudwoude

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Foarwei

Nr*

38

Toev.*

Postcode*

9294 KE

Woonplaats*

Oudwoude

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

WESTERGEEST

Sectie*

B

Kad. object*

1927

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

PASTORIE, blijkens gedenksteen in de achtergevel gebouwd in 1806 in een ambachtelijke bouwtrant; ingangspartij uit 1906 met kenmerken van de (verstrakte) Jugendstil. De bouwmeesters zijn niet bekend. Blokvormig verdiepingloos gebouw op rechthoekige grondslag, gedeeltelijk onderkelderd, opgetrokken uit bruinrode baksteen en gedekt door twee parallelle met blauw geglazuurde Friese golfpannen belegde schilddaken waartussen zakgoot; omlopende goot op klossen; geprofileerde daklijst; ijzeren staafankers; anderhalfsteens en halfsteens rollagen; houten vensterbanken. De kajuit in het rechter dakvlak oorspronkelijk; de overige lichtopeningen in de dakvlakken niet. Twee (oorspronkelijk vier) hoekschoorstenen met borden. De voorgevel symmetrisch ingedeeld: doorgemetseld middenrisaliet met forse dakkajuit onder met blauwe Friese golfpannen belegd lessenaarsdak; goot op klossen. Ingangspartij onder balkon op houten stijlen; houten balkonhek in (verstrakte) Jugendstil. Op de begane grond dubbele entreeuren met siersmeedwerk en zijlichten, gevat in cirkel binnen gele bakstenen omlijsting; hardstenen borstwering; lage hardstenen stoep. Op de verdieping drielicht bestaande uit dubbele houten balkondeuren met meerruits bovenlichten; aan weerszijden lagere zijlichten; het geheel binnen gele bakstenen omlijsting. Het gedeelte onder de dakrand voorzien van sierpleisterwerk. Aan weerszijden van de entreepartij oorspronkelijk T-vensters met persiennes (thans H-vensters met thermopane). De detaillering van de linkerzijgevel van ondergeschikt belang. In de rechterzijgevel oorspronkelijk zesruits venster (thans H-venster met thermopane) en twee keldervensters met gietijzeren roosters. De achtergevel symmetrisch ingedeeld: centrale houten toegangsdeur met sierrooster en bovenlicht, geflankeerd door twee zesruits vensters en gedenksteen 1806 (links) en (rechts) twee (iets hogere) H-vensters (oorspronkelijk zesruits vensters). De ramen oorspronkelijk met luiken. Lage hardstenen stoep. Aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechter zijgevel stenen AANBOUW uit 1826 onder (in 2001 vernieuwd) schilddak met blauwe golfpannen. Aan linkerzijgevel houten SERRE op bakstenen plint; zinken lessenaarsdak (vermoedelijk 1906) met sierlijke gootlijst; in de zijkanten rondboog drielingvensters; in de voorkant verspringende rechthoekige verdeling ingevuld met blank en (wit) sierglas. INTERIEUR. Het interieur is symmetrisch ingedeeld. Centrale met marmeren tegels (groot formaat) belegde middengang met aan weerszijden de woon- en dienstruimten. In de gang een boogvormige doorgang en lambriseringsen (nieuw marmerwerk naar oorspronkelijk patroon) en paneeldeuren (opnieuw gehout). Tussendeur met houten verdeling, waarin gekleurd glas (rood en blauw) met slijpwerk en cirkelvormig motief. (mogelijk 1906). In de beide voorkamers een (oorspronkelijk mogelijk deels polychroom) thans wit gesausd plafond van carton pierre (papier-maché); houten vouwblinden; zwarte schouw (naar oud model teruggebracht). In de achterkamer grenzend aan de serre, een balkenplafond versierd met biesjes en bloemmotieven (sjabloneerwerk). Tussen de achter- en de voorkamer ter plekke van vroegere bedsteden suite-deuren met kasten (eerste helft 20ste eeuw). Tijdens de verbouwing en renovatie van het pand (in 2001) is, behalve de bijzondere plafonds, in de achterkamer een met groen geglazuurde estriken belegde vloer te voorschijn gekomen. Deze is (opnieuw) aan het oog onttrokken door de erboven aangebrachte houten vloer. De marmer- en houtimitaties, de zwarte schouw in de voorkamer links en de (thermopane) ramen dateren van 2001.

Waardering

PASTORIE is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de architectonische vormgeving (Ambachtelijke bouwtrant en verstrakte Jugendstil);
- wegens de (vermoedelijke) toepassing van Christelijke symboliek aan de voorgevel;
- wegens de aanwezigheid van enkele waardevolle interieuronderdelen;
- wegens de kenmerkende typologie;
- wegens de ligging op een omgracht terrein dat op bijzondere wijze is ingericht en beplant;
- als onderdeel van een bijzonder kerkelijk complex;
- wegens de visuele relatie met de overige complexonderdelen en de eveneens beschermde hervormde kerk;
- wegens de ligging in een gebied met hoogwaardige landschappelijke en architectonische kwaliteiten.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 527578

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 23 juni 2003
Kadaster deel/nr: 10914/56

Complexnummer

527577

Complexnaam

Hervormde kerk c.a.

Woonplaats*

Oudwoude

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Foarwei

Nr*

38

Toev.*

Postcode*

9294 KE

Woonplaats*

Oudwoude

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

WESTERGEEST

Sectie*

B

Kad. object*

1927

Appartement

Grondperceel

Westergeest

B

2984

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

TUIN in landschapsstijl, mogelijk naar ontwerp van L.P. Roodbaard en ontstaan in de eerste helft van de 19de eeuw. De aanleg achter het huis wordt gekenmerkt door slingerpaden en bolle perken van verschillende vorm en omvang. Op het terrein liggen ook een omhaagde ovale bleek, een moestuin en een wandelbosje met paden. De gezichtsbepalende beplanting wordt gevormd door eik, beuk, een enkele kastanje en hulst. Bij het huis een rode beuk. Op het terrein ook enkele oude fruitbomen.

Waardering

TUIN is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de tuinarchitectonische vormgeving van het landschappelijke gedeelte;
- als voorbeeld van een pastorietaan in landschapsstijl;
- wegens de mogelijke relatie met tuinarchitect L.P. Roodbaard;
- wegens de ligging op een omgracht terrein;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als onderdeel van een bijzonder kerkelijk complex;
- wegens de visuele relatie met de overige complexonderdelen en de eveneens beschermde hervormde kerk;
- wegens de ligging in een gebied met hoogwaardige landschappelijke en architectonische kwaliteiten.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuin

Monumentnummer*: 527579

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 23 juni 2003
Kadaster deel/nr: 10914/56

Complexnummer

527577

Complexnaam

Hervormde kerk c.a.

Woonplaats*

Oudwoude

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Foarwei

Nr*

38

Toev.*

Postcode*

9294 KE

Woonplaats*

Oudwoude

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

WESTERGEEST

Sectie*

B

Kad. object*

1927

Appartement

Grondperceel

Westergeest

B

1551

Westergeest

B

2909

Westergeest

B

2924

Westergeest

B

2984

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

OMGRACHTING, HEKWERK en LAAN. Het terrein wordt geheel omgeven door een GRACHT. Op de dam, aan laanzijde, een eenvoudig gietijzeren HEKWERK (19de eeuw), bestaande uit gecanneleerde balusters met pijnappels, waartussen draaibare middenvleugels en twee zijstukken, waarvan het rechter draaibaar (loophek); alle delen bestaande uit een strak spijlenwerk met pieken en opengewerkte sierstukjes. De eindbalusters met siersmeedwerk. De LAAN, die het complex met de Foarwei verbindt, is ingeplant met (thans monumentale) beuken.

Waardering

OMGRACHTING, HEKWERK en LAAN zijn van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de vormgeving (hekwerk);
- wegens de monumentale laanbeplanting van rode beuk;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als functionele en structurerende onderdelen van een bijzonder kerkelijk complex;
- wegens de visuele relatie met de overige complexonderdelen en de eveneens beschermde hervormde kerk;
- wegens de ligging in een gebied met hoogwaardige landschappelijke en architectonische kwaliteiten.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 527580

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 23 juni 2003
Kadaster deel/nr: 10914/56

Complexnummer

527577

Complexnaam

Hervormde kerk c.a.

Woonplaats*

Oudwoude

Gemeente*

Noardeast-Fryslân

Provincie*

Friesland

Straat*

Foarwei

Nr*

42

Toev.*

Postcode*

9294 KE

Woonplaats*

Oudwoude

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

WESTERGEEST

Sectie*

B

Kad. object*

1927

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

VERENIGINGSGEBOUW gebouwd omstreeks 1900 als dienstgebouw bij de hervormde Kerk van Oudwoude. Het gebouw in eclectische trant met accoladeboogvormige vensters is na 1944 in bijpassende stijl verlengd, bij welke gelegenheid de toegangsdeur in de kopse gevel aan de laanzijde werd dichtgezet. Aan de rechterzijde twee aanbouwen van ondergeschikt belang. De ontwerper van het gebouw is niet bekend. Zaalvormig gebouw, opgetrokken uit bruinrode baksteen met accenten in gele baksteen en gedekt door een met blauw geglazuurde golfpannen belegd zadeldak tussen topgevels met siermetselwerk; plint rond het oudste gedeelte; schoorsteen; goot op klossen; gietijzeren ankerrozetten; de gevels regelmatig ingedeeld door accoladeboogvormige ramen met houten meerruuts verdeling; gele bakstenen raamomlijstingen en dito waterlijst ; in linkerzijgevel deur met accoladeboogvormig bovenlicht. In het INTERIEUR twee houten harmonicawanden; in de achterste ruimte klein toneel.

Waardering

VERENIGINGSGEBOUW behorende bij de hervormde kerk van Oudwoude is van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de architectonische vormgeving;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de aanwezigheid van enkele waardevolle interieuronderdelen;
- wegens de kenmerkende typologie;
- wegens de (vroegere) functie;
- als onderdeel van een bijzonder kerkelijk complex;
- wegens de visuele relatie met de overige complexonderdelen en de eveneens beschermde hervormde kerk;
- wegens de bijzondere ligging aan een met monumentale beuken beplante laan.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerkelijk centrum